

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 4366
Tarih : 09.02.2024

10/979

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Toplumu yeniden dizayn etmeyi hedefleyen cinsiyetçi politikalar sebebi ile kadına yönelik eril şiddet ve dolayısıyla kadın kırımına varan cinayetler giderek artmaktadır. Torba yasalar, yargı paketleri, genelgeler ve cinsiyetçi politikalar, eril söylemlerle kadınlar aile kurumuna sıkıştırılmak istenmektedir. Bu politikaların uygulanmasının sonucunda, özellikle İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının yürürlüğe girmesiyle birlikte, kadına yönelik şiddet, taciz, tecavüz, cinsel saldırı ve kadın cinayetlerinde görülen artış, sorunun daha derinlemesine ve etkili bir şekilde ele alınmasını zorunlu kılmıştır. Kadına yönelik şiddet ve cinayetlerin sebep ve sonuçları ile derhal alınacak önlemlerin tespiti amacı ile Anayasa'nın 98., İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

09.02.2024

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

GEREKÇE

İktidarın giderek artan kadın karşıtı politikaları, hükümet yetkililerinin cinsiyetçi dili ve yaklaşımı ve kadına yönelik şiddet vakalarında faillerin cezasız kalması, gereken önleyici tedbirlerin alınmaması nedeniyle neredeyse her gün en az bir kadın cinayetinin basına yansıdığı görülmektedir. Bianet Çetelesine göre erkekler, 2023 yılında en az 333 kadını ve 28 çocuğu öldürmüştür, 18 kadına tecavüz etmiş, 371 kadını seks işçiliğine zorlamış, 355 kadını taciz etmiş, 123 çocuğu istismar etmiş ve 745 kadını yaralamıştır. Bu veriler sadece ulaşılabilen kısıtlı bilgiler arasındadır. Bu cinayetlerin hepsi önlenabilir cinayetler olup cesaretini kadın karşıtı söylemin günlük yaşam içinde, medyada, siyasette, iş ve sosyal yaşam alanlarında her gün yeniden üretilmesinden almaktadır.

Yine basına yansıyan verilere göre, erkekler, sadece Ocak ayında, en az 28 kadını ve beş çocuğu öldürmüştür. Basına "şüpheli" olarak yansıyan en az 25 kadın ve üç çocuğun ölümü kaydedilmiştir. Öldürülen kadınlar arasında sekizi "ayrılmak istediği, barışmak istemediği" gerekçesiyle, ikisi "kıskandığı" için öldürülmüştür. Bir kadının boşanma isteği, bir diğerinin borç para talebi nedeniyle öldürüldüğü belirtilmiştir.

Kadınları öldürenler arasında en az 21'inin kocaları veya sevgilileri, ikisinin aile üyeleri (baba, torun gibi), birinin damadı, birinin komşusu ve ikisinin de arkadaşı olduğu belirtilmiştir. Erkekler, yedi kadını ev dışında (sokak, ormanlık alan vb.) ve 20 kadını da ev içinde öldürmüştür.

Türkiye genelinde, kadınların öldürülmesi yanında, fiziksel, psikolojik, cinsel ve ekonomik gibi çeşitli şiddet türleri de giderek artmaktadır. Bu artış eğilimi karşısında etkili yasal düzenlemelerin eksikliği ve hatta İstanbul Sözleşmesi gibi uluslararası anlaşmalardan çıkılması gibi adımlar, şiddet vakalarının daha da derinleşmesine neden olmaktadır. Özellikle psikolojik şiddet ile birlikte gelen ekonomik şiddet ve kadın yoksulluğu, kadınları zor yaşam koşullarına iterek, milyonlarca kadını ekonomik kriz ve yoksulluk durumunda şiddet riski altında bırakmaktadır. Bu durum, ekonomik açıdan bağımsız olmayan ve herhangi bir sosyal destek alamayan kadınlar için tehlikeli bir ortam oluşturmaktadır.

İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının toplumda büyük bir bölünmeye yol açacağı ve kadınları erkek şiddetine karşı savunmasız bırakacağı, sonuç olarak da kadınları ölüm tehdidiyle baş başa bırakacağı konusundaki itirazlarımıza rağmen, bu karardan geri adım atılmamıştır. Ayrıca, bu kararın hukuki süreci sonunda kadınlar aleyhine sonuçlanması, kadınları erkek şiddetine karşı daha da korumasız hale getirmiştir. Ne yazık ki, itirazlarımız

haklı çıkmıştır; İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının ardından kadına yönelik şiddet artmış ve toplumsal bir kırılma yaşanmıştır.

Bu bağlamda, kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddetin önlenmesi, toplumsal cinsiyet eşitlikçi politikaların uygulanması, etkin politikaların hayata geçirilmesi, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının geri alınarak Sözleşme'den doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi ivedi ve hayati öneme sahiptir. Bu konuda Meclis'in önemli bir rolü vardır ve sorunun çeşitli yönlerinin detaylı bir şekilde tartışılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi için bir Meclis Araştırma Komisyonunun kurulması elzemdir.